

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΤΑΣ

Ο Ανδρέας Καρκαβίτσας γεννήθηκε το 1865 στα Λεχαινά της Ηλείας. Έλαβε τη βασική εκπαίδευση στην ιδιαίτερη πατρίδα του, έπειτα στο Α' Γυμνάσιο Πατρών και σπούδασε Ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. (αποφοίτησε το 1888). Πέθανε στις 22 Οκτωβρίου του 1922 στο Μαρούσι Αττικής από καρκίνο του λάρυγγα

- Αρχικά δοκίμασε να ασχοληθεί με την ποίηση και το 1884 σχεδίαζε να εκδώσει μια ποιητική συλλογή με τίτλο "Απαρχαί".
- Οι πρώτες πεζογραφικές απόπειρές του ήταν μυθιστορήματα ερωτικής ή ιστορικής έμπνευσης, εμπνευσμένα από το κλίμα του φθίνοντος τότε [ρομαντισμού](#) στην πεζογραφία. Στο αρχείο του βρέθηκαν πολλά προσχέδια τέτοιων έργων.
- Από το 1885 άρχισε η τακτική συνεργασία του με εφημερίδες και περιοδικά της εποχής. Δημοσίευε κείμενα ποικίλου περιεχομένου: **διηγήματα και νουβέλες, ταξιδιωτικές εντυπώσεις, λαογραφικά κείμενα, άρθρα γλωσσικά, πολιτικοκοινωνικά** κ.α. Συχνά χρησιμοποιούσε το ψευδώνυμο Πέτρος Αβράμης.
- Η συγγραφική παραγωγή λογοτεχνικών έργων διήρκεσε ως το 1910. Έπειτα ο συγγραφέας, εκτός από τις δημοσιεύσεις παλαιότερων έργων, ασχολήθηκε με τη συγγραφή αναγνωσμάτων για σχολικά εγχειρίδια.

Χαρακτηριστικά του έργου του

- Το 1890 δημοσιεύεται το πρώτο εκτενές, μετά τα διηγήματά του, έργο: η νουβέλα "Η Λυγερή". Το κεντρικό της θέμα είναι η ζωή των γυναικών στην αγροτική κοινωνία.
- Το τελευταίο μυθιστόρημά του, ο "Αρχαιολόγος" (1904), θεωρείται λιγότερο επιτυχημένο. Εκφράζει με συμβολικό τρόπο τις απόψεις του συγγραφέα για την πορεία που πρέπει να ακολουθήσει η χώρα.
- Το επόμενο εκτενές έργο του είναι "Ο Ζητιάνος" (στην εφημερίδα "[Εστία](#)" 1896), εξαιρετικό δείγμα [νατουραλισμού](#), που αναφέρεται στις συνθήκες εξαθλίωσης της ζωής των χωρικών.
- Από τα διηγήματά του η πιο γνωστή συλλογή του είναι "Τα λόγια της πλώρης". Είναι σύντομα διηγήματα που στηρίζονται σε αφηγήσεις ναυτικών, που άκουσε ο συγγραφέας στα ταξίδια του.
- Σε όλα τα έργα του, εκτός από τη *Λυγερή*, χρησιμοποίησε τη δημοτική γλώσσα. Η επεξεργασία του λόγου του είναι βασικό χαρακτηριστικό του έργου του και γι' αυτό χαρακτηρίζεται ως ο "κατ' εξοχήν στυλίστας" της δημοτικής γλώσσας. Η φροντίδα του για την καλλιέργεια του λόγου και το ύφος φαίνεται και από τις αλλαγές που πραγματοποίησε στα έργα του μεταξύ των διαφόρων εκδόσεων.
- Ήταν οπαδός της δημοτικής αλλά δεν αποδεχόταν τις γλωσσικές ακρότητες δημοτικιστών, όπως ο [Γιάννης Ψυχάρης](#). Στόχος του ήταν η γλώσσα των έργων του να είναι κατανοητή από όλους.
- Το έργο του είναι [ηθογραφικό](#), δεν εντάσσεται όμως στην ομάδα των ηθογραφικών έργων που παρουσιάζουν εξιδανικευμένη και ειδυλλιακή εικόνα της αγροτικής ζωής ή αποτελούν απλά καταγραφή ηθών και εθίμων. Στα έργα του Καρκαβίτσα υπάρχουν πολλά στοιχεία λαϊκού πολιτισμού (ο συγγραφέας στα διάφορα ταξίδια του κατέγραφε προσεκτικά παρατηρήσεις για τη ζωή των κατοίκων και αξιοποιούσε πολλές απ' αυτές στο έργο του), όπως παραδόσεις, παροιμίες κ.α., η αντιμετώπιση των συνθηκών της ζωής όμως είναι κριτική και εστιάζει στα διάφορα προβλήματα (αμάθεια, εξαθλίωση, εκμετάλλευση, δυσχερής θέση της γυναίκας). Γι' αυτό και συνδέεται στενά με το ρεύμα του [νατουραλισμού](#)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΡΑΒΒΑΡΙΤΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΑΧΑΝΑΣ